

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1106/2018
18.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Радослава Петровића, Мирољуба Томића, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела проневера из члана 364. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Тадића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 539/2017 од 14.12.2017. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 63/18 од 13.07.2018. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2018. године једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 539/2017 од 14.12.2017. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 63/18 од 13.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 539/2017 од 14.12.2017. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела проневера из члана 364. став 1. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ово кривично дело. На основу члана 65. став 2. КЗ, окривљеном је изречен специјалан услов и то да је дужан да у року од три месеца од правноснажности пресуде Општинској организацији ... исплати дугован износ од 207.148,27 динара, под претњом опозива условне осуде. Окривљени је обавезан да у року од пет месеци од правноснажности пресуде накнади суду трошкове кривичног поступка у износу од 40.046,16 динара, који се односе на економско-финансијско вештачење, под претњом принудног извршења, док је окривљени ослобођен од плаћања паушала. Окривљени је обавезан да оштећеној Општинској организацији ... накнади трошкове заступања по пуномоћнику у укупном износу од 70.125,00 динара, у року од пет месеци од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 63/18 од 13.07.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног изјављена против првостепене пресуде, а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Никола Тадић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, кога није обавестио о седници већа као ни браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијана правноснажна пресуда донета уз учињену повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер у конкретном случају не постоје елементи бића кривичног дела проневера из члана 364. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да кривично дело проневера из члана 364. став 1. КЗ, спада у групу кривичних дела против службене дужности код којих је заштитни објект службена дужност при чему је потребно да то буде јавна служба, односно службена дужност у државној управи у ширем смислу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи. Сходно изнетом, према ставу браниоца, радња извршења дела постоји само ако извршилац неправилно и незаконито врши службену или другу дужност у оквиру јавних овлашћења у служби или на раду у наведеним субјектима. Надаље, бранилац у захтеву указује да Општинска организација ..., представља удружење грађана, дакле, невладину организацију, која није државни орган, нити предузеће, установа, радња или други субјект, због чега окривљеном недостаје својство лица које је у служби или на раду у државном органу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи. Ово посебно када се има у виду да окривљени није био ни у служби ни на раду, па ни у фактичком радном односу, већ је био само волонтер у наведеној организацији. Поред тога, бранилац у захтеву истиче и то да присвајање покретне ствари која је неком поверена на раду у грађанскоправном лицу, не може спадати у групу кривичних дела против службене дужности већ да би се у том случају радило о кривичном делу утаја.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 364. став 1. КЗ, прописано је да проневера представља присвајање новца, хартија од вредности или других покретних ствари које су учиниоцу поверене у служби или уопште на раду у државном органу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи у намери да се тиме себи или другом прибави противправна имовинска корист.

Дакле, из цитиране одредбе произлази да је један од услова за постојање предметног кривичног дела да је извршилац кривичног дела у служби или на раду у државном органу, предузећу, установи или другом субјекту или радњи.

У конкретном случају, окривљени је у време извршења кривичног дела био председник Општинске организације

Из списка предмета – извода из Агенције за привредне регистре произлази да је ова организација у истом уписана као удружење (облик организовања).

Према одредби члана 4. став 2. Закона о удружењима, удружење стиче статус правног лица даном уписа у регистар, а из члана 3. Статута општинске организације ... произлази да ова организација има својство правног лица и да је иста уписана у регистар који води Агенција за привредне регистре.

У складу са напред изнетим, Општинска организација ..., као удружење има статус правног лица, које се сматра „другим субјектом“ у којем је извршилац предметног кривичног дела у служби и на раду сходно одредби члана 364. став 1. КЗ.“

Поред тога, према одредби члана 4. Статута Општинске организације ..., ову организацију представља и заступа председник скупштине који је уједно и председник општинске организације а чланом 32. наведеног статута одређено је и то да председника организације бира и разрешава скупштина, у прописаном поступку као и да је његова функција непрофесионална.

Из изнетог произлази да је окривљени који је обављао функцију председника наведене организације био овлашћен да исту заступа и представља те да је у складу са том функцијом био овлашћен и да располаже новцем организације који му је био поверен на раду, тако да у конкретном случају без значаја је чињеница на коју се указује захтевом да је окривљени свој рад обављао „волонтерски“.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да је окривљени као председник Општинске организације ..., имао својство лица које је на раду „у другом субјекту“, које својство је неопходно за извршиоца предметног кривичног дела и да се следствено томе његовим радњама стичу законска обележја кривичног дела. Следствено томе, у радњама окривљеног стичу се законска обележја кривичног дела проневера из члана 364. став 1. КЗ, због чега се супротни наводи захтева браниоца окривљеног оцењују као неосновани.

Указивање браниоца окривљеног на измене и допуне Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр.94/2016), које су ступиле на снагу 01.03.2018. године а којима је измењен законски текст одредбе члана 364. став 1. КЗ, која инкриминише кривично дело проневера, по налажењу овога суда није од утицаја на постојање законских обележја тог кривичног дела у радњама окривљеног, с обзиром на то да је одредба члана 364. став 1. КЗ, измењена тако што су из исте изостављене речи „предузећу или радњи“, а иза речи: „другом субјекту“ су додате речи „који не обавља привредну делатност“, из чега произлази да дело окривљеног описано у изреци првостепене пресуде цитираним изменама кривичног законик није декриминализовано, с обзиром на то да је сада важећим одредбама члана 364. став 1. КЗ између осталог прописано да извршилац тог кривичног дела може бити и лице које је на раду у другом субјекту који не обавља привредну делатност, што је у конкретном случају у питању.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног правноснажне пресуде неосновано побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић